

Október 24. (hétfő)

Reggel 7-kor reggeliztünk a CELF-ben. Kaptunk ebédre ételcsomagot. Utána elvitt minket Anne Marker a kórházban ahol megmutatták mindenkinek a saját osztályát. Bemutattak annak az embernek akivel egész végig voltunk azon egy héten keresztül. Vili Eszter a geriátriai osztályon, Csorba Fanni az endokrinológiai/diabetes osztályon volt, én pedig a tüdőbetegek osztályán voltam. Amikor odaértem már kórházi ruhában az osztályra, akkor éppen eligazítás ment. Megbeszélték az ápolók, hogy kinek melyik beteg jut. Az osztályon kb. 10 dolgozó van (ápoló, helper, ápolói asszisztens). Egy dolgozóra kb. 2-3 beteg jut és azzal foglalkozik egész nap. Mindig ha valamilyen mérés vagy beavatkozás történik a beteggel, akkor a viszi a laptopját, amiben vezeti a dokumentációt. Mivel csak 2-3 beteg jut egy emberre, ennek köszönhetően sokkal többet tud foglalkozni egy beteggel, mind mentálisan, mind fizikailag is és sokkal alacsonyabb a hibalehetőség. Akihez beosztottak helperhez, körbevezetett az osztályon, megmutatta, hogy mit hol találok, milyen betegek fekszenek bent. Általánosságban az osztályokon maximum 2-3 napig fekszenek bent a betegek, utána otthonápolásban részesülnek. Ennek köszönhetően mindig van férőhely a kórházakban és a betegnek is sokkal jobb az a tudat, hogy a saját otthonában lehet és oda mennek ki a gondozók és ott ápolják. Így elkerülhető a hospitalizáció és egyéb más depressziós betegség. A doktor napi egyszer foglalkozik a betegekkel azért, mert a dolgozók (ápolók, helperek, ápolói asszisztensek) mindent közölnek a doktorokkal. Később az ápolómmal bementünk a betegeihez, ahol lemosdatta, öltözködésben. Először mindent csak megfigyeltem, hogy lássam a megfelelő folyamatokat. A másik betegének volt egy sérülés a jobb lábujján amiből váladék szivárgott. A sebből vettünk mintát, amit tenyésztésre küldtünk, hogy megfelelően tudjuk kezelni. Megnézte a sebet egy magasabban végzett ápoló, aki szakszerűen lekezelte a sebet és kitisztította. Végül lefedte egy decubitusos fed lappal és bekötötte. Majd elkezdtük az ebédet osztani a betegeknek. Bevezetett egy szobában, ahol mint egy svédasztalszerűen voltak kirakva az ételek, italok. Felírta egy kis papírra, hogy mi a mai menü, majd megkérdezte a beteget, hogy mit szeretne enni a választékból. Persze ha valamiféle diét kell tartania a betegnek, akkor az ápoló állította össze az ebédet. Majdnem minden beteg önállóan tud enni, kevés ember van akinek minimális segítség kell, az is legfeljebb csak kis falatokat kell készíteni. A betegek nagyon aranyosak és közvetlenek meg beszélgetni szerettek volna velem, csak egy baj volt, hogy ők nem tudtak angolul én pedig dánul.

Október 25. (kedd)

Reggel 7-kor meg volt tartva a szokásos megbeszélés ami egy óráig tartott, mert minden betegről részletesen az elejéről kezdték az állapotfelmérését. Malene-val elmentünk a betegeihez majd már én is részt vettem a lefürdetésben, reggeliztetésben és beadtam a gyógyszert szájon (per os). Az egyik néninek kivehettem a barnüljét. Ezen kívül láttam a betegfelvételt is, ami kizárólag csak elektronikusan zajlik. Malene-nek hazament ma mind a két betege és segítettem nekik bepakolni. A nap hátralevő részében csak megfigyeltem, mert nem volt más teendő. Részletesen körbenéztem az osztályon, hogy milyen gyógyszereket használnak, milyen segédeszközöket, stb.

Október 26. (szerda)

Reggel 7-kor megtörtént a megbeszélés. Ezután lemosdattuk az egyik nénit, most nem az ágyban hanem kivittük a fürdőszobába szoba wc-n és úgy fürdettük le. A néninek oxigénterápia volt elrendelve, ezért mindenhova vinni kellett az oxigénpalackját, de a fürdőszobában ahol lemosdattuk szintén volt oxigénpalack és csak rá kellett csatlakoztatni. Ezután felöltöztettük a saját ruhájába, mert ma ment már haza. Ezután ennek a néninek én csinálhattam a gyomorszonda táplálást, én adhattam be a tápszert. A mások betegnek csak a reggelit kellett kivinni, mert önállóan tudott enni. 9 órakor volt megint egy megbeszélés ami 1,5 óráig tartott. Közölték egymással, hogy milyen változásokat vettek észre. 11 órakor én, Fanni és Eszter elmentünk a mikrobiológiára, ahol körbevezettek minket és elmondták, hogy mivel foglalkoznak, milyen fajta mintákat küldenek és tenyésztenek ki. Délután egykor találkoztunk egy magyar tüdőgyógyász doktornővel, aki mesélt a kórházról. Később fel is vettük vele a kapcsolatot és többször is találkoztunk vele.

Október 27. (csütörtök)

Ma egy másik ápoló mellé osztottak be, Sabina mellé. Elindultunk a betegeihez ahol a reggeli felméréseket végeztük el: vérnyomás mérés, vércukor mérés, testsúly mérés. A respirációt és a saturációt én mérhettem meg. A többi betegének szintén ezeket a paramétereket megmértük, majd dokumentáltuk. Ezután rendszerint az egy órás megbeszélés történt. Ezután elmentünk Eszterrel és Fannival az ambulanciára, ahol szintén egy másik részt ismerhettünk meg és nyerhettünk betekintést. Egy szívgyógyász körbevezetett minket, és elmondta, hogy milyen betegek fordulnak meg ott és, hogy milyen eljárásokat végeznek.

A dán egészségügyben teljesen más a képzés, mint nálunk. A helper-segítő képzése féléves, a nursing assistant- ápolói asszisztensnek egy év és két hónapos a képzése, az ápolónak pedig négy éves. Ha elvégezték rögtön mennek is dolgozni. A helper olyan, mint nálunk a szociális gondozó, az ápolói asszisztens az itthoni segédápolóval felel meg. Az osztályon nem minden beavatkozást az ápoló végez, hanem erre van egy ember, aki végig megy az osztályon és vért vesz meg EKG-t csinál. Ezzel is kevesebb munkát kell végeznie az ápolóknak. A betegmozgatáshoz minden mozdulathoz van valamilyen segédeszköz, ennek köszönhetően az ápolónak minimális a betegmozgatás fizikálisan és nem megy hamar tönkre a teste. Az ápolók napi 8 órát dolgoznak, hétvégén és ünnepnapokon nem dolgoznak. Ilyenkor egy ügyeletes ember van bent.

Október 28. (péntek)

Ma reggel bementünk a betegekhez, megcsináltuk az általános paraméterek mérését és az egyik bácsinak alacsony volt a saturációs értéke (80), a normál 95 és 100 között van. Nem ijedtünk meg, szólt Sabina az orvosnak és az orvos több oxigént rendelt el. Később már jobban lett a bácsi. Később kiosztottuk a reggelit, majd megtörtént az egy órás megbeszélés is. Sabina bekötött egy katétert egy néninek, ő is először csinálta. Minden probléma mentesen zajlott. Elvittünk egy idős férfit CT-re és én is bemehettem a monitoron figyelni a mérés eredményét, nagyon érdekes volt. Később lekezeltünk egy fekélyes lábszárát is. Sabina a fekélyes sebre nem betadint rakott, hanem orvosi mézet, majd befásliztuk. Egy másik betegnek meg olyan tünetei voltak, hogy majdnem mindenhol vérezett a testfelületén. A lábujján berepedezett a bőr és az is vérezni kezdett, amit megvizsgált egy orvos és egy ápoló pedig ellátta a sebet. Majd megebédeltünk és utána láthattam EKG-t is.

Október 31. (hétfő)

Ma reggel 8:15-kor találkoztunk Anne Markerrel és megmutatta vasútállomást, hogy ott melyik vágányról indul a vonatunk Saskobin-be. Ezen a héten Kildobo-ban az idősek otthonában voltunk mind a hárman. Mindenki más más dolgozóval. Ott bemutattak minket az ápolóknak. Én Linette mellé lettem beosztva. Elmentünk a betegeihez, majd fürdettünk, öltöztettünk, segítettünk az étkeztetésben. Ezekhez a beavatkozásokhoz, mindig segédeszközöket használtunk. Itt is biztosítva vannak a higiénés feltételek, korszerű ágyakkal van felszerelve, nagyon sok segédeszköz van. Ebben az otthonban a lakók vihetik a kis rezidenciájukba a saját bútorikat és még háziállatot is vihetnek, dohányozhatnak bent a szobájukban. Nagyon sok foglalkozást segítő program igénybe vehető a lakók számára: fitness terem, aktív szoba. Ebben az aktív szobában egyénileg tervezett alkotásokat csinálhatnak (képeslapok, festmények, kötött figurák, ruhák, stb) amiket eladásra bocsájtanak és a befolyó pénzüsszeget a lakókra fordítják. Ez egy nagyon nagy épület, különálló részekkel, ahol el vannak különítve a demens és a szellemileg ép emberek. Egy lakónak van saját fürdőszobája, előszobája, konyhája és hálószobája.

November 1. (kedd)

Ma reggel elmentünk vonattal Kildobo-ba. Ma egy másik ápoló mellé osztottak be Janette mellé. Sok új embert láttam, akiket betanítottak, mert itt fognak dolgozni. Itt is ugyan úgy van, mint a kórházban, hogy ha valamiféle beavatkozást vagy cselekményt csináltak a lakón, akkor azt dokumentálták. Ha bármiféle új

körös eltérést figyeltek meg a dolgozók, akkor az orvossal elektronikus formában tartották a kapcsolatot. Ha bármiféle gyógyszer vagy segédeszköz kellett a lakónak, akkor is írtak neki. Heti két nap megy ki az orvos felülvizsgálni a lakókat. Voltunk bent egy idős néninél aki demenciával küzdött és mindent szétpisilt és széthordta a székletét. Lefürdettük, felöltöztettük, majd kikísértük reggelihez. ott kiosztottuk az reggelit, majd akinek kellett annak segítettünk az evésnél. Ezután Eszterrel és Fannival és még pár lakóval mézeskalácsokat csináltunk, majd közben ittak a lakók egy kis bort meg egy kis whyskit meg egy kis teasüteményt. Majd megebédeltettünk.

November 2.(szerda)

Janettel elindultunk lefürdetni a betegeit és átöltöztetni, rendbe rakni a szobájukat és kikísértük őket reggelizni. Volt olyan lakó akit nem vittünk ki az ebédlőben, mert vagy nem tudott kimenni vagy azért, mert nem szeret társaságban lenni, így neki bevittük a reggelit. Ma ettem is egyedül. Leápolunk ezután egy decubituszt és egy bőrirritációt is és felhelyeztünk egy papírból készült lábrögztőt is, kicseréltünk egy stomazsákot is, mértünk vércukrot és adtunk be inzulint. Mára már egyre több lakót ismerhettem meg és jegyeztem meg a nevüket, a legtöbben már egyre többször fel is ismertek. Ma az ebédeltetésnél egy vak nénit ettem és úgy kellett csinálni, hogy meg kellett simogatni az arcát és akkor tudta, hogy jön a következő falat. Néha félrenyelt, de nagyon ügyes volt. Beszélgetni szeretett volna velem, csak ugye én nem tudtam dánul, de a mellettem lévő férfi gondozó fordított nekem, hogy mit szeretne mondani a néni. Ebéd után visszakísértük a lakókat a szobájukba és lefektettük vagy kiültettük őket a délutáni pihenésre.

November 3. (csütörtök)

Reggel 7-kor megérkeztünk az idősek otthonába és elindultunk Janette-el a lakókhoz. Lefürdettük őket, tisztába raktuk, felöltöztettük és kivittük őket az ebédlőbe. Kiosztottuk a reggelit, van amelyik lakónak megint csak bevittük a szobájába az ételt. A reggeli után elvittünk pár lakót a Saskobingi általános iskolában, ahol zenés ünnepséget tartottak a diákok. Volt olyan idős aki gyalog jött velünk, volt akit biciklivel vittek és volt olyan akit személyszállító autóval vittek el. Ezen az eseményen nem csak diákok voltak, hanem óvodások és idősek is. Nagyon szép műsort adtak elő és közös éneklésre is sor került. Mire visszaértünk az idősek otthonában addigra ebédosztás volt. Minden lakónak van egy óra vagy egy nyaklánc a nyakában és ha ezt megnyomják, akkor automatikusan jelez az ápolónak, hogyha baj van, vagy segítségre lenne szüksége.

November 4. (péntek)

Ma egy másik dolgozó mellé osztottak be Christina mellé, mert Jeanett szabadságon volt. Megint több lakót ismerhettem meg. Lefürdethettem egy nénit teljesen egyedül míg ő rendbe rakta a néni szobáját. Megigazította az ágyat, lecserélte az ágyneműt. A lefürdetés után felöltöztettem és utána Christina bekente testápolóval és egy speciális kenőccsel ami a bőrszárazságra van. Lekezelte még a decubituszát is a fenéktájon. Ezután kiosztottuk a reggelit és utána pedig elment Christina dokumentálni. Ezután elmentünk másik osztályra, ahol elkélt a segítségünk, mert kevés volt a dolgozó. Segítettünk kiemelni a betegeket az ágyból, lefürdettük és tisztába raktuk, majd felöltöztettük őket. Majd letelt a munkaidő és elköszöntünk tőlük.

November 7. (hétfő)

Reggel 10 órakor találkoztunk Hanne Andersannel a CELF előtt, majd elvitt minket kocsival oda ahol leszünk ebben az utolsó két hétben. Eszter Stubekobingba volt otthonápolásban, Fanni Vagerlose-ban volt otthonápolásba, én pedig Nore Alslevben, szintén otthonápolásban. Az adott városban és helyszínen mindenkit bemutattak annak a személynek, akivel lesz egész héten. Azt mondták, hogy aznap nem állunk be munkába, hanem majd csak holnap. Ezután elvitt minket Hanne egy kikötővárhoz Marielystbe, ahol láthattuk a nyílt homokos tengerpartot, gyönyörű volt.

November 8. (kedd)

Délelőtt 10-re mentem ma dolgozni vonattal Nore Alslevbe. Ezután egy kicsit megismerkedtünk Tanjával. Bemutatta az épületet, hogy milyen fajta betegek vannak itt. Itt is szintén van aktív szoba, társalgó szoba, és közös ebédlő is. Ezen az otthonápolás székhelyén laknak bent olyan lakók, akiknek több betegápolás igényelnek vagy demenciás idősök. Vannak olyan lakók, akik saját házukban élnek Nore Alslevben vagy annak környékén és oda kocsival mennek ki a dolgozók. Itt is szintén vannak helperek, ápolói asszisztensek és ápolók is, de nagy részben helperek vannak. A városban a környező házakhoz biciklivel mennek ki a dolgozók a betegekhez, annál messzebbi részre pedig kocsival. Ahogy a korházból hazakerülnek a betegek továbbra is történik az ápolásuk és ezt látják el ezek a dolgozók. Van, hogy csak egy kompressziós harisnya felhúzásáért mennek ki házhoz, de van olyan is, hogy teljes egység szükséges: tisztáztatás, fürdetés, öltöztetés és étel elkészítése. A helperek végzik az alapápolást: fürdetés, étel előkészítése, rendrakás, takarítás. Az ápolói asszisztensek végzik a gyógyszerek kiosztását, inzulin beadását vagy esetlegesen a stomaszák cseréjét. Az ápolók pedig minden mást. A betegekhez jár ki rendszeresen orvos is megbeszélésre, de a dolgozó is dokumentálja változásokat és tartja a kapcsolatot a beteg orvosával. Ma kaptam meg a munkaruhámat is ami farmernadrág és egy zöld felső. Azért nem fehér ruhában vannak, hogy ne keltsenek félelmet a betegekben és, hogy nagyobb bizalommal forduljanak a dolgozókhoz.

November 9. (szerda)

Ma reggel iskolába mentünk a SOSU-ba, ahová Anne Marker vitt el minket kocsival. Körbevezettek minket az iskolában. Megmutatták a demonstrációs termeket és a tantermeket, bevitték minket egy tanórára, hogy az hogy zajlik. Náluk más az oktatás, mert egy diáknak maximum egy nap hat órája van és nincsenek túlhajszolva. Nincsen csengő az iskolában ami jelezné a tanóra végét. Egy osztály több különálló csoportra van osztva, és mindenkinek papíron ki van adva feladat ami a nap végéig végre kell hajtani és kis videó formában kivitelezni. Ezt később bemutatják a tanárnak. Ha nehézségekbe ütköznek, akkor vagy a tankönyvből vagy a tanártól segítséget kérhetnek. A nap végén pedig összeül az egész osztály és megbeszélik a mai napot és a feladatokat, hogy mi volt esetlegesen nehéz vagy könnyebb. Ma egy önvédelmi tanórára ülhattünk be, ahol elsőnek a tanár elmondta a lényegét szóban, majd fizikálisan kivitelezte a cselekményeket. Az iskola után Anne elvitt minket Gedserbe, ahol bementünk az ottani geo múzeumba, nagyon szép és érdekes volt.

November 10. (csütörtök)

Ma Else-vel voltam, akivel kocsival mentünk ki a városhoz közelebb eső házakhoz. Ha elmentünk egy beteghez mindig előtte Else szolt a betegnek, hogy mikor érkezünk és a telefonjában lévő programon elindította a start gombot, ezzel jelezve, hogy elkezdődött az ápolás, majd ha kiléptünk a házból akkor pedig a stop gombot nyomta meg. Csináltunk stomaszák cserét, étel előkészítést, takarítást, fürdetést, öltöztetést. Volt olyan eset, ahová csak azért mentünk, hogy beszéljünk a beteggel vagy, hogy egy kompressziós harisnyát felhúzzunk. Minden betegnek a házában ki volt alakítva az ápoláshoz szükséges eszközök. Minden házban volt egy céges mappa, ahol beírták az ápolás menetét.

November 11. (péntek)

Ma Tanjával biciklivel mentünk ki a környező házakhoz ápolni. Végeztünk fürdetést, öltöztetést, étel előkészítést, kompressziós harisnya felhúzást. Tanja helper, szóval csak az alapápolást végzi. Egyre jobban megismertük egymást, igaz nehezen. Azért, mert az volt a probléma, hogy én angolul beszéltem amit ő meg is értett helyel közzel, de csak dánul tudott válaszolni, így egy kicsit döcögösen ment a kommunikáció, de megoldottuk.

November 14. (hétfő)

Tanjával ma ugyan azokhoz a betegekhez mentünk ki biciklivel házhoz, mint pénteken. Már rutinosabban végeztem el a dolgokat és már ő is több mindent bízott rám. Kompressziós harisnyát húztam fel, fürdettem, hűtőt kitakarítottam és nagy részben megfigyeltem. Majd délben végeztünk a munkával.

November 15. (kedd)

Elindultunk reggel 7-kor Tanjával a megszokott betegekhez és elvégeztük a cselekményeket. Ma az egyik bácsinál én csinálhattam mindent: lefürdettem, felöltöztettem, megtisztítottam a katéterjét, majd végül felhúztam a kompressziós harisnyáját. Majd később egy másik bácsit megborotválhattam elektromos borotvával. Délelőtt 10 órától másik kollegával lettem volna Viem-el, de már addigra nem volt bent és Tanja hazaengedett.

November 16. (szerda)

Ma reggel megreggeliztünk a CELF-ben majd jött értünk Anne Marker és elvitt minket kocsival a SOSU-ba. Ott bemutatott nekünk egy osztálynak, meséltünk magunkról egy kicsit majd mind a hármunkat más más csoportba osztottak be. Ebben az osztályban helper oktatás van, azaz ők majd ha elvégzik, akkor csak az alapápolást csinálhatják. Ez az iskola olyan, mint a miénk, azaz felnőttoktatás zajlik, OKJ-s képzésekkel. A csoportom kapott egy pár feladatot erre a napra, amit meg kellett oldani és kis videóban rögzíteni kellett, amiből később tanulhatnak. Ezek a feladatok az alapápolással egyeztek meg. Az egyik feladat az volt, hogy egy idős embernek meg kellett mosni a műfogorát és, hogy ennek mi a munkamenete. A másik feladatban pedig a gyógyszert kellett odaadni a beteg kezébe. Ezeket a feladatokat mind demonstrációs teremben végezték el szituációs helyzetekben, beöltözve és a feladathoz szükséges környezetben hajtották végre. A nap végén összeült az egész osztály és megbeszélték a nap folyamán történeteket.

November 17. (csütörtök)

Ma az otthonápolásban másik dolgozóval voltam Margittal, aki egész jól beszélt angolul és jobban megérttem, mint Tanjat. Kocsival mentünk el a környező házakhoz. Láthattam katéterben lévő vizelet leengedését, fürdetést amit csináltam, kompressziós harisnya felhúzását is én végezhettem, ételt készítettünk elő, fürdettünk, öltöztettünk, segítettünk az ágyból való kimozzgatásból amit segédeszköz segítségével hajtottunk végre, szemcseppet adtunk be, gyógyszert készítettünk oda a betegnek. Margit szintén helperként dolgozik és nagyon szereti a munkáját, 37 éve dolgozik már itt. Ma nagyon sok olyan beteg volt aki legalább egy kicsit tudott beszélni angolul és velük is megismerkedhettem, nagyon örültek nekem. Nagyon barátságosak és segítőkészek a dán emberek.

November 18. (péntek)

Ma van az utolsó munkanapom Nore Alslevben. Ma szintén Tanjával kimentünk a megszokott betegekhez biciklivel. Szinte majdnem mindent én végezhettem el minden betegnél, kivéve a kommunikálást, mert nem beszélek dánul. Fürdettem, öltöztettem, kompressziós harisnyát húztam fel, porszívóztam, elmosogattam a tányérokot, ételt előkészítettem. Majd elbúcsúztam a dolgozókhöz. Ezután 11 órára mentem a SOSU-ba Nykobing Falsterbe. Ott Anne Markerrel lerendeztük az anyagikat és a papírmunkát. Utána hazavitt minket és tőle is elbúcsúztunk és egyeztetünk elérhetőséget, hogy tudjuk tartani a kapcsolatot. Később pedig már pakoltunk a bőröndünkbe, mert másnap indultunk Magyarországra.